

EXERCICIS DE RECUPERACIÓ 1R VALENCIÀ

1) Hi ha comunicació en la següent situació? Assenyala-hi els elements de la comunicació.

- Laura i Voro van al cinema i hi lligen un cartell que diu "Tancat per reformes".

2) Digues de quina classe és cadascuna de les paraules d'aquesta oració.

- Ací tinc la teua llibreta nova de Valencià.

3) Aquest text utilitza sensacions i imatges per a descriure una llima? És, per tant, literari o no literari?

Llima; llimes f. 1. Fruit de la llimera, de forma ovalada, pell rugosa i groga, i la polpa, també groga, d'un gust àcid.

4) Escriu quin tipus de text correspon a cadascuna d'aquestes intencions comunicatives.

- Contar què vas fer el cap de setmana passat

- Indicar a algú com anar a la biblioteca.

- Explicar en què consistix el mecanisme de la palanca.

- Fer previsions científiques.

5) Assenyala els prefixos i els sufixos d'aquestes paraules i explica el significat que hi aporten.

Alumnat, menjador, desordenar, taulota, reorganitzar.

6) Localitza el subjecte i el predicat d'aquestes oracions i assenyala'n els nuclis.

- Les pluges de la tardor aportaren molta aigua als embassaments.

- Tinc un aquari amb peixos tropicals de tots els colors.

- Durant les vacances d'estiu els hotels estan totalment plens.

7) Classifica aquestes paraules o parelles de paraules segons la lletra destacada en les opcions que es donen més avall.

peu/només; caramel/quimera; civil/cadascú; dotze; amazona/casa; història; torre; roja/general; burgesa/zero; butlletí.

- Una única grafia representa sons distints:

- Un so està representat per grafies distintes:

- Dues grafies representen un sol so:

- Una grafia no representa cap so:

8) Escriu una paraula amb cadascun d'aquests dígrafs.

gu:	ss:	ny:	tx:	tg:
ll:	nn:	mm:	ig:	rr:

9) Redacta un text narratiu real seguint les indicacions següents.

- Espai: una casa.
- Fets i temps: lliure.
- Personatges: dues persones de setanta anys.
- Narrador: 3a persona.

10) Escriu una paraula derivada de cadascuna d'aquestes.

malalt	curt
cendra	negre
carn	colze
aire	verd
prim	sol

11) Subratlla el SN subjecte d'aquestes oracions i analitza'n els constituents.

- Aquesta ensalada mixta no té prou sal.
- Ja han eixit els autobusos de l'excursió?
- Les maduixes amb nata són les meues postres preferides.

12) Classifica aquestes paraules segons que les vocals e, o tòniques siguin obertes o tancades.

llaurador	són	dijous	sabor	hortet
paper	taronja	tela	terra	taronger

13) Completa els espais buits de les paraules d'aquestes frases. Totes presenten divergència respecte del castellà.

...valuació	mon...stir	ass...ssí	lín...a	...mbaixador
m...eravella	litr...	r...tolat	foc...s	tít...l

14) Fes un resum del text. És un conte o una novel·la? Raona la resposta.

Això era un home que havia anat amb una burreta a vendre cànsters i botiges. Quan passava pel pont de Riola, li eixiren tres lladres, li agafaren la burreta i trenta duros que portava i li feren jurar que no ho diria a cap home i tampoc a cap dona. Pegaren a fugir. L'home va anar a buscar-los, però quan Déu ho vol, de tots els vents plou; va veure la burreta a la porta d'una església, aleshores se n'entrà i veié aquells tres asseguts en un banc. Sense pensar-s'ho massa, va pujar dalt de la trona i començà a dir:

-Venint pel pont de Riola, m'eixiren tres lladres i em furtaren la burreta i trenta duros que portava i allí em feren jurar que no ho diria a ningú, ni que fóra home o dona, jo a vosté senyor rector li ho dic, que és home i porta bata de dona: els tres que m'han robat es troben davall de la trona!

Lleonard Torres i Llorenç Giménez. *Rondalles de la Ribera*. Ed. Camacuc.

- 15) Escriu una carta un company de classe del curs passat que ha canviat d'escola.
- 16) Fixa't en el canvi del determinant i transforma aquests sintagmes nominals.
 - Un gos gris i menut.
 - Una
 - Un text llarg i difícil.
 - Uns
 - Un bou gros i brau.
 - Una
 - Un llapis roig i curt.
 - Uns
- 17) Separa les síl·labes d'aquestes paraules i classifica-les segons que hi haja diftong decreixent, diftong creixent, dígraf o hiat.
Fúria, queixa, natació, estiu, petició, subratllada, escriure, demostratiu, quantificador, Immaculada.
- 18) Identifica l'estructura externa d'aquesta notícia i contesta, si és possible, les sis qüestions bàsiques.

El Museu del segle XIX exposa els fons Sorolla

La mostra, de 58 obres, repassa diferents facetes del pintor

El Museu del segle XIX de València va inaugurar el di-lluns l'exposició El Museu Sorolla visita València, una mostra que exhibix els fons que hi ha a Madrid del pintor valencià i que van ser cedits a l'Estat espanyol per la viuda de Sorolla, Clotilde García del Castillo. La Generalitat ha aprofitat que l'edifici del Museu Sorolla està rehabilitant-se per acostar una part de l'obra que no s'havia vist mai a València.

En la selecció de 58 obres que es presenta s'ha prescin-

dit de l'etapa de formació del pintor i s'ha subratllat l'època de maduresa en què va adquirir l'estil que el caracteritza. La mostra inclou una selecció d'obra costumista –per exemple, els quadres realitzats per a la Hispanic Society de Nova York–, motius de platja valenciana, jardins i paisatges i obres dedicades a la seua dona i als seus fills.

El Museu del segle XIX està ubicat a l'antic convent del Carme, al barri del Carme de València, i la mostra es podrà visitar fins al mes de març.

Adaptat de www.araomai.com (30 nov. 2001).

19) Escriu amb cadascun dels lexemes següents una paraula composta.

Porta, gira, para, aigua, mal.

20) Completa aquestes oracions amb els determinants que calga.

- sabetilles són molt més cares que les que vaig veure ahir.
- Un any té dies.
- Hi ha persones que tenen diners i altres que en tenen pocs.
- Digueu a..... germà que vinga amb nosaltres al cine.
- Si dia em crida Marta, fes el favor de dir-m'ho.

21) Accentua, si cal, aquestes paraules i classifica-les en agudes, planes o esdrúixoles.

Berlin, domino, escriviu, serie, reptil, titol, juvenil, passama, tornavis, diferenciaveu.

22) Identifica el punt de vista del narrador d'aquest fragment.

En la meua infantesa, les vacances d'estiu semblaven quasi eternes. Un, dos, tres mesos llargs, duraven. Per això, potser, en rellegir el record, plaer solitari que sovint em regale, aquest temps sempre apareix com un espai al marge dels rellotges.

J. Piera, Joan M. Monjo, I. Mora. *Les quatre estacions*. Ed. 3 i 4.

23) Fes la descripció d'un amic. Usa tots els recursos lingüístics propis d'aquest tipus de text.

24) Subratlla els pronoms d'aquestes oracions i digues de quina classe són.

- El meu llibre està més envellit que el teu.
- Nosaltres no sabem si això és veritat.
- La jaqueta que he comprat és com aquesta.

25) Fes oracions que continguin les dues paraules de cadascuna de les parelles següents.

- és / es
- són / son
- te / té
- dóna / dona
- sí / si

26) Què és el més destaca de la personalitat d'Ackerman? Tenint en compte que és una novel·la policíaca deu ser el protagonista o l'antagonista.

Ackerman es va alçar i es va estirar a gust. No es podia deduir res dels seus ulls, simples globus negres i penetrants. Ackerman es movia per una cobdícia freda i desapassionada. Volia estendre més i més els seus guanys, consolidar-los. No tenia cap meta definida a l'horitzó. El que li agradava era la lluita, tant com la victòria. El sergent Carmody no tenia por d'Ackerman, però es preguntava per què procurava repetir-s'ho tan sovint.

William P. McGivern. *Un bòfia massa viu*. Ed. 62.

27) Descriu en quatre o cinc línies la cuina de la teua casa de dreta a esquerra.

28) Substituïx les paraules subratllades del text per sinònims.
Cap a les huit del matí, Penellan provà d'eixir per segona vegada per a jutjar la situació. Calia, a més a més, donar eixida al fum que el vent havia llançat diverses vegades a l'interior de la cabana.

Jules Verne. *Una hivernada als gels*.

29) Subratlla el sintagma verbal d'aquestes oracions. Identifica'n el nucli i analitza'n els complements.

- Després portarem la compra a la iaia.
- Lluís ha fet el dibuix del mapa amb l'ordinador.
- Ma tia té a casa un moble molt antic.

30) Escriu de manera correcta aquestes expressions.

de la ema	per els hereus
per la imatge	ca els amics
a els parents	per els instituts
per el obstacle	ca la amiga
a el home	de el infermer

31) Escriu un antònim de cadascuna de les paraules següents.

Seré, recent, omplir, indecís, pacífic.

32) Completa aquestes oracions amb la forma verbal i el pronom feble corresponents.

- Com que no vinguéreu al cine, (*perdre*) una gran pel·lícula.
- Agafa aquells quadres i (*penjar*) al corredor.
- Lliga't les sabatilles, que (*portar*) deslligades.
- No aniré al teatre perquè l'obra que representen ja (*veure*).
- Jo parle molt clar, però no (*entendre'm*) ningú.

33) Posa, si cal, dièresi o accent sobre aquestes paraules.

veina	aiguarras
suis	ruina
cocaina	paisos
paraiguer	suissa
Maria	taut

34) Quin és el tema d'aquest poema? Quants versos té? Quantes estrofes? Assenyala en la quarta estrofa l'eix temàtic.

Ai, la lluna de novembre
de color engroguissat!
Ai, la freda, ai, la boirosa
lluna de Tots Sants!

Ai, la lluna que il·lumina
el trist recinte oblidat,
i fa les ombres més negres
i els clars desassossegats!

Ai, la lluna dels macabres
nacres tèrbols entre flors!
Ai, les flors que se mustiguen
sobre els silencis dels morts!

Ai, la lluna de novembre,
freda com la soledat
-com la soledat, oh lluna,
lluna trista del fossar!

Enric Duran i Tortajada. *Antologia de la poesia valenciana (1900-1950)*. Ed. 3 i 4.

35) Copia tres exemples que marquen el nivell de formalitat d'aquest text. Després, reescriu-lo canviant-ne el nivell de formalitat.

- Esquiar, allò de baixar per una pista a tota llet, ho pot fer fins i tot un tonto, però tindre bon estil és més difícil.
- I això de l'estil com es menja, Cuca?
- Doncs, amb un equip súper, Càndida. Uns esquís de fibra, uns bastons aerodinàmics, unes botes amb ajustadors comprimibles, un anorac de plomes i uns pantalons *insulate*.
- I si esquies amb un xandall i uns esquís del teu germà, ja no tens estil?
- Pssse, tindràs un estil hortera. Si fa calor pots esquiar amb biquini: jo he vist fotos de ties que esquien en biquini i així de pas et poses negra.
- Per mi, com si esquies amb bata de boatiné!
- No em fa joc amb els bastons!
- Estúpida.
- Coenta.

Extret de *Frena, Càndida, frena!* Maite Carranza. Ed. Cruïlla.

36) Substitueix els complements subratllats d'aquestes oracions pels pronoms febles que calga.

- Deixa els joguets damunt de la taula!
- Desperta a mi a les huit!
- No vull traure el cotxe.
- Han convidat a vosaltres?
- Dóna a Neus aques disc!

37) Completa aquestes paraules amb les grafies o els dígrafs indicats que corresponga.

x, tx
capri...ós, ...iulet, co...e, El...

p, b
ca..., destor..., clu..., equi...

t, d
fre..., fora..., marca..., estúpi...

c, g
fan..., estóma..., ami..., monòle...

l, l·l
i...usió, ma...alt, tranqui..., aquare...a

38) Escandix els següents versos. Assenyala-hi els fenòmens de contacte vocàlic que trobes.

Lenta melodia
de foc i de sang
en la viva artèria
i en el cor suau.

Joan Valls. *Antologia poètica*. Ed. Tàndem.

39) Corregix els barbarismes que hi ha en aquestes oracions.

- Els xistes que contes no tenen gens de gràcia.
- Els demés que vinguen amb l'autobús.
- Deixa'm el metxero que la cuina s'ha apagat.
- Quan passàrem la duana, ens van sellar el passaport.
- Si foren gemelos, no s'assemblarien tant.

40) Substituïx els complements subratllats d'aquestes oracions per pronoms febles.

- Demà aniré al mercat a comprar verdura.
- Encara no han apanyat el cotxe a ma mare.
- Qui diu l'hora a aquesta dona?
- Aquesta carretera és perillosa.
- Enviaran els segells per a tu.
- Deixaràs a mi el teu paraigua?
- Han negat el favor a nosaltres.

41) Assenyala els elements de la comunicació en la següent situació.

- Una mare i la filla parlen de les notes mentre sopen.

42) Per a què s'utilitzen línies de moviment en els còmics?

43) Corregix els castellanismes i els anglicismes d'aquestes oracions.

- Els anglesos tenen el costum de cuinar amb mantquilla.
- Han canviat totes les faroles de l'avinguda.
- S'ha produït un terremoto molt fort al Japó.
- Ni siquiera em saluda quan em veu.
- Han descarregat un container de fruites tropicals.

44) Classifica les formes verbals següents en el quadre.

Trencat, són trencats, trencant, trencar, hem trencat.

infinitiu	gerundi	participi	temps compost	veu passiva

45) Posa *b* o *v* als espais buits d'aquestes paraules.

em...olicarda...anter ...uida gani...et arri...ar
desem...recon...ersió ba...a ca...aller fa...a

46) Identifica i explica la metàfora que hi ha en els versos 7 i 8.

De la trompa grisa
canons acerats,
de les quatre potes
de temple pilars,
popular bandera
de l'orella gran,
de la pell gruixuda
galtes d'advocat,
dels ullals de vori
torres de pedant.

Pere Quart. *Bestiari*. Edicions 62 i "la Caixa".

47) Redacta un text instructiu on indiquis com curar una ferida en un genoll. Utilitza-hi els recursos lingüístics adequats.

48) Corregix els vulgarismes d'aquestes oracions.

- Qui ha guanyat el primer prèmit de narració?
- Compra una bossa de menjar pal gos.
- Vosatros teniu més edat que jo.
- Si treballes aixina, no et cansaràs mai.
- No saps admirar la bellea de les coses.

49) Escriu una oració amb cadascuna de les formes verbals del present d'indicatiu següents.

- 2a persona singular de *seguir*.
- 2a persona plural de *trencar*.
- 1a persona singular de *veure*.
- 3a persona plural de *desitjar*.
- 2a persona plural de *dir*.

50) Quins personatges intervenen en aquest fragment? Com els has identificat?

GAT (*a tots*): Passeu a l'interior, el meu amo vol obsequiar-vos amb un exquisit banquet...

AMO: Un banquet?

GAT: El banquet de benvinguda a sa majestat. Ho havíeu oblidat? (*Al rei*) No li feu cas, majestat. En el fons, és un modest.

AMO: És que jo no sabia que tenia una fortalesa així...

GAT: Un modest, majestat, un modest!

REI: Vull aprofitar aquesta ocasió per anunciar la boda de la meua filla amb el marquès de Carabàs. Ja que no hi ha ningú en el món més valent, més ric i més poderós...

PRINCESA: Ni més guapo!

Les botes del Gat amb botes. Vicent Vila Berenguer. Ed. Bromera.

51) Subratlla les expressions que indiquen que aquest text és predictiu. Després, forma una frase nova amb cada recurs.

Si continuem utilitzant tant de paper i no el reciclem, caldrà reduir-ne el consum a partir del 2025 perquè la deforestació serà un problema ambiental gravíssim.

52) Utilitzant almenys set verbs en condicional, explica què faries si fores el regidor o la regidora de medi ambient de l'ajuntament de la teua localitat.

53) Llig el text i, basant-te en el diàleg explica què pensa la princesa del ministre.

PRINCESA (*Tota despectiva interromp el ministre. Sembla que, al ministre, no li fa gens de gràcia*): Ja hi tornem. És vosté d'idees fixes. Deixe's de romanços. Sap on és el meu pare?

MINISTRE: Fa una estoneta estava fent una partida de tres en ratlla amb alguns nobles de la cort. Però ara no sé on és. Si puc servir-vos en qualsevol cosa, els vostres desitjos són ordres per a mi!

PRINCESA (*Tota altiva i seca*): Un moment, senyor ministre, ja sabeu que han robat el *Llibre de les Anotacions*? Què hi penseu fer? A banda, també hi ha un joglar que un bruixot, un tal Carabassot, ha encantat. Com podeu permetre aquestes coses?

La princesa Neus i la Cuca Fera. Josep Ballester. Ed. Bromera.

54)Escriu un text explicatiu d'unes sis línies sobre el cos humà. Utilitza-hi tots els recursos lingüístics propis d'aquests textos.

55)Explica el significat de les frases fetes següents i fes-hi una oració.

- Ofegar-se en un got d'aigua.
- Enviar a pastar fang.
- Tirar-s'ho tot a l'esquena.

56)Construïx una oració amb cadascuna de les formes verbals indicades.

- 3a persona plural del pretèrit indefinit de *comunicar*.
- 2a persona singular del pretèrit imperfecte d'*anar*.
- 3a persona singular del pretèrit perfect simple de *conèixer*.
- 1a persona singular del pretèrit perfect perifràstic de *comprar*.
- 2a persona plural del pretèrit plusquamperfecte de *perdre*.

57)Escriu dos arguments a favor i dos en contra de veure esport per televisió. Després, fent servir els recursos dels textos argumentatius, redacta un text argumentatiu d'unes set línies.

58)Completa aquestes comparacions amb una paraula que hi vaja bé pel sentit i fes-hi oracions.

- Coent com...
- Bonica com...
- Prima com...

59)Llig aquest text i descriu el decorat que ha d'haver en aquesta escena. Per què penses que ha de ser així?

ABDUL: Fill meu!, fill meu! Estàs bé...? T'ha fet res, aquest monstre? El teu pobre pare pensava que es moria de la impressió.

OMAR (*Parlant per a ell mateix*): En algun lloc del país dels tawari... Una princesa...

ABDUL: Fill meu, escolta'm! Ai, que no em sent! A aquest xicot, l'ha transtomat el geni!

OMAR (*Com abans*): Una princesa... de la casa reial d'Arwan... (*Descobrint, de sobte, el seu pare i somrient-li*) Oh, pare... Quina història tan apassionant! L'has sentida?

ABDUL: Fill meu! Beneïts siguen els cels, que me l'han retornat sa i estalvi! (*L'abraça.*)

La princesa del desert. Rodolf Sirera. Ed. Bromera.

